

Dosarul nr. 3ra-192/2023
2-21118690-01-3ra-10022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

DECIZIE

16 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc
Aliona Donos

examinând recursul depus de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Publicația Periodică „Exclusiv Media” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, persoană terță Veronica Coroi privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 august 2021, PP „Exclusiv Media” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii, PP „Exclusiv Media” SRL a indicat că la 16 februarie 2021, urmare a plângerii depuse de către Veronica Coroi, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, a inițiat cauza nr. 32/21, pe motiv că în cadrul unei emisiuni la postul de televiziune NTV Moldova apare o secvență cu un poster pe care scrie: „opriți propaganda GAY în școli”. Veronica Coroi a considerat că această imagine afectează integrarea și tratamentul egal al comunității LGBT și prezintă

instigare la discriminare.

Prin decizia din 17 mai 2021, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a constatat că la momentul emiterii deciziei intro-ul emisiunii nu conține mesajul invocat. Însă din inițiativa sa, Consiliul a vizionat intro-ul aceleiași emisiuni pentru anii precedenți, disponibil pe canalul YouTube și a observat ca anterior intro-ul conținea acest mesaj.

Astfel, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a apreciat mesajul dat ca un îndemn la negarea grupului social de persoane de orientare homosexuală, calificând această sintagmă ca fiind total inadmisibilă într-o societate democratică, care nu se încadrează în limitele libertății de exprimare. Totodată, a recomandat să elimine mesajul „opriți propaganda gay în școli” din intro-ul emisiunii disponibilă publicului, inclusiv și în rețeaua internet, să depună toată diligența pentru a preveni utilizarea mesajelor discriminatorii în viitor.

Reclamantul a mai menționat că, decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a fost notificată PP „Exclusiv Media” SRL la 25 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, iar la 24 iunie 2021 prin intermediul poștei electronice și la 25 iunie 2021 pe suport de hârtie, a prezentat Consiliului cerere prealabilă, solicitând anularea deciziei Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 17 mai 2021, cauza nr. 32/21.

Prin răspunsul din 09 iulie 2021, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a respins cererea prealabilă.

În opinia reclamantului decizia din 17 mai 2021 emisă în cauza nr. 32/21 urmează a fi anulată din motivul lipsei dreptului lezat al petiționarei, or Veronica Coroi nu pretinde că face parte din comunitatea LGBT sau din cei care fac propaganda gay în școli, dânsa nu a dovedit acest fapt, nici nu a fost întrebată de Consiliu.

Reclamantul a invocat că în plângerea sa, Veronica Coroi nu a indicat descrierea încălcării dreptului său, momentul când a avut loc pretinsa încălcare și anume discriminarea pe criteriu de orientare homosexuală, drept urmare plângerea nu întrunește condițiile de bază prevăzute de art. 13 alin. (2), (3) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012.

Mai mult, Veronica Coroi nici nu poate face parte din grupul persoanelor numite gay, bărbați cu orientare homosexuală. Or, termenii cei mai comuni pentru oamenii de orientare homosexuală, sunt lesbiene pentru femei și gay pentru bărbați. La momentul pronunțării deciziei în cauză, intro-ul emisiunii nu conține mesaje discriminatorii.

Astfel, reclamantul consideră că drepturile petiționarei nicidecum nu au fost lezate prin acțiunile PP „Exclusiv Media” SRL. Or, pct. 38 din Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat prin Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21 decembrie 2012, indică expres că plângerea se depune în nume propriu, în interesul altei persoane, doar cu

acordul acesteia, în interesul unui grup de persoane sau al unei comunități.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a apreciat acțiunile PP „Exclusiv Media” SRL în ansamblu, dar nu cu referire doar la petiționara Veronica Coroi, ceea ce este inadmisibil, prin prisma pct. 38 din Regulamentul de activitate al Consiliului.

De asemenea, reclamantul a invocat că la caz, nu se regăsește decât plângerea depusă de Veronica Coroi, în timp ce Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a concluzionat și apreciat acțiunile PP „Exclusiv Media” SRL în raport și cu alte persoane care nu sunt subiect de sesizare și din numele cărora terțul nu acționează. Or, Consiliul nu poate să se expună asupra existenței și sau nu a elementului de discriminare vis-a-vis de alte persoane decât cele care l-au sesizat, sau față de care s-au autosesizat.

Reclamantul a menționat că potrivit art. 15 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, plângerea se examinează în termen de 30 de zile de la data depunerii. Totodată, norma dată indică despre posibilitatea prelungirii termenului dat, termen care nu poate să depășească 90 zile. Decizia se aduce la cunoștința persoanei care a comis fapta discriminatorie și a persoanei care a depus plângerea în termen de 5 zile.

Pct. 63 din Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012, statuează că Consiliul deliberază în ședință închisă, ședința de deliberare poate avea loc în aceeași zi sau la o dată ulterioară, stabilită de Consiliu, dar nu mai târziu de 5 zile de la data ședinței.

Reclamantul a indicat că, Veronica Coroi a depus plângerea la 16 februarie 2021. Ședința de audiere a avut loc la 06 mai 2021, respectiv decizia contestată la caz, urma să fie emisă cel târziu la 11 mai 2021. Cu toate acestea, decizia contestată datează cu 17 mai 2021, ceea ce denotă încălcarea termenului analizat, aceasta în situația când în afară de ședința de audiere, altă ședință nu a avut loc, conform actelor dosarului administrativ. De altfel și decizia Consiliului a fost notificată PP „Exclusiv Media” SRL la 25 mai 2021, în loc de 22 mai 2021, la fel cu încălcarea termenului stabilit.

Prin încheierea din 09 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost atras în calitate de terț, Veronica Coroi.

Prin hotărârea din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, corectată prin încheierea din 25 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea și anulată decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 17 mai 2021, pronunțată în cauza nr. 32/21, ca ilegală.

La 02 martie 2022, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 11 aprilie 2022, a

prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 18 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d.60, 76-77).

Prin decizia din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și menținută hotărârea din 18 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 20 decembrie 2022, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 06 martie 2023, a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii integral (f.d.115, 128-129).

În motivarea recursului Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a invocat că instanțele inferioare eronat au interpretat prevederile legale privind cvorumul necesar la ședințele de audieri, fiind necesar de a face delimitarea dintre cvorumul necesar pentru ședința de audieri și cvorumul necesar pentru ședința de deliberare. Or, pct. 11 din Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat prin Legea nr. 298/2012, stipulează necesitatea întrunirii unui cvorum pentru ședințele de deliberări. Această concluzie rezultă din conținutul normei expuse în a doua propoziție și anume că în cazul absenței președintelui, ședința este prezidată de un membru desemnat de acesta sau, după caz, de un membru ales la ședință. Această prevedere stipulează că, de regulă, ședința în care se cere cvorumul este prezidată de către președinte și doar în lipsa lui de un alt membru, care se alege în ședință de ceilalți membri. Aceste operațiuni administrative sunt specifice ședințelor de deliberare, în cadrul cărora, membrii, în lipsa părților soluționează dosarele. Or, în ședințele de audieri, regula este că acestea se prezidează de către membru raportor. Pct. 54 din Regulamentul Consiliului (data și ora invitației se coordonează cu membrul raportor), accentuează clar cine este responsabil de audieri, cel cu care se coordonează data și ora audierilor, iar în cazul în care legea impunea ca cel puțin 4 membri să fie prezenți și în condițiile în care 4 membri nu sunt permanenți, atunci prevederea urma să solicite coordonarea datei și orei cu cel puțin 4 membri. Or, redacția actuală impune coordonarea doar cu membrul raportor.

Pct. 11 din capitolul II, organizarea și funcționarea Consiliului din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012, pe care își fundamentează poziția instanțele de judecată, reglementează aspectele privind modul de desfășurare a ședințelor Consiliului la adoptarea deciziilor (ședințe de deliberare). Astfel, ședințele de deliberare ale Consiliului sunt deliberative dacă la ele participă 4 membri ai Consiliului, iar conform pct. 63 din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012, Consiliul deliberază în ședință închisă. Deci, prezența unui număr de cel puțin 4 membri ai Consiliului este necesar doar pentru ședințele de

deliberare ale Consiliului și nu pentru cele de examinare a plângerilor (ședințe de audieri).

Astfel, în opinia recurentului, concluziile primei instanțe privind aplicabilitatea pct. 11 din Regulamentul vizat și pentru ședințele de audieri privind cvorum necesar, sunt neîntemeiate. Totodată, a subliniat că la ședința de examinare a plângerii, prevederile procedurale au fost respectate întru totul. Or, la ședința de audieri a fost prezent membrul - raportor pe caz Andrei Brighidîn și, ținând cont de disponibilitate, în ședința respectivă a fost prezentă și membrul Consiliului Svetlana Doltu.

Recurentul a mai notat că, în baza art. 11 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, Consiliul este constituit din 5 membri, care nu au apartenență politică, și sunt numiți de Parlament pe o perioadă de 5 ani. În plus, datele despre membri sunt plasate pe site-ul Consiliului. Prin urmare, informația referitoare la membrii Consiliului fiind una publică, persoanele care intenționează să se adreseze Consiliului cu o plângere cunosc *ab initio* componența acestuia. Respectiv, au posibilitatea de a înainta o eventuală recuzare a vreunui membru odată cu depunerea plângerii și nu neapărat la examinarea acesteia (în cadrul ședinței de audieri).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 13 decembrie 2022.

Totodată, decizia motivată din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată prin intermediul poștei electronice, la data de 07 februarie 2023 (f.d.113). Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că atât Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Prin încheierea din 17 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității s-a numit spre examinare în fond, în complet de cinci judecători.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, PP „Exclusiv Media” SRL nu și-a valorificat dreptul de a prezenta referință Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității urmează a fi respins și menținută decizia instanței de apel, din motivele ce succed.

Conform art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care respinge recursul.

În conformitate cu art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Aplicabile litigiului sunt și prevederile art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, care reglementează că, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, se rețin și dispozițiile art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că unul dintre principiile procedurii de contencios administrativ potrivit art. 36 din Codul administrativ, constituie principiul supremației dreptului, care prevede că instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sunt considerate valori supreme și sunt garantate de stat. Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Conform jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (cauza Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09 decembrie 1994 §27).

Din materialele cauzei și a dosarului administrativ rezultă că la 16 februarie 2021 Veronica Coroi a depus cerere în adresa Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității privind pretinsa instigare la discriminare pe criteriul

de orientare sexuală.

Prin decizia din 17 mai 2021, adoptată în cauza nr. 32/21, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a decis că faptele constatate reprezintă instigare la discriminare pe criteriul de orientare sexuală. În vederea prevenirii faptelor similare pe viitor, Consiliul a recomandat (i) să elimine mesajul „opriți propaganda gay în școli” din intro-ul emisiunii „Acces Direct”, disponibilă publicului, inclusiv și în rețeaua de internet; (ii) să depună toată diligența pentru a preveni utilizarea mesajelor discriminatorii pe viitor.

Nefiind de acord cu decizia adoptată, la 25 iunie 2021, PP „Exclusiv Media” SRL a depus cerere prealabilă prin care a solicitat Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității anularea deciziei emise în cauza nr. 32/21 din 17 mai 2021 (f.d. 19-22).

Prin răspunsul nr. 03/1412 din 09 iulie 2021, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a respins cererea prealabilă (f.d. 23).

La 09 august 2021, PP „Exclusiv Media” SRL a depus prezenta acțiune de contencios administrativ împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, solicitând anularea deciziei Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 17 mai 2021, pronunțată în cauza nr. 32/21, ca ilegală.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din 18 februarie 2022 a anulat decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 17 mai 2021, pronunțată în cauza nr. 32/21, ca ilegală.

Curtea de Apel Chișinău judecând apelul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, prin decizia din 13 decembrie 2022 a apreciat ca fiind legală și întemeiată hotărârea primei instanțe, considerând necesar de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond, motivându-și soluția prin faptul că, actul administrativ individual defavorabil urmează a fi anulat din motivul lipsei cvorumului la examinarea plângerii depuse de Veronica Coroi.

Această concluzie este considerată de către completul de judecată al Curții Supreme de Justiție întemeiată și urmează a fi menținută.

În continuare, completul de judecată notează că actul administrativ contestat a fost emis la 17 mai 2021, respectiv la caz urmează a fi aplicat cadrul legal în vigoare la data emiterii deciziei.

Articolul 1 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, stipulează că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri,

sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.

În sensul art. 11 alin. (1) din aceeași Lege, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (în continuare – *Consiliu*) este un organ colegial cu statut de persoană juridică de drept public, instituit în scopul asigurării protecției împotriva discriminării și al asigurării egalității tuturor persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării. Consiliul acționează în condiții de imparțialitate și independență față de autoritățile publice.

Consiliul este constituit din 5 membri, care nu au apartenență politică, sînt numiți de Parlament pe o perioadă de 5 ani, 3 dintre membri fiind reprezentanți ai societății civile. Cel puțin 3 dintre membrii Consiliului trebuie să fie specialiști licențiați în drept.

Conform art. 13 alin. (1), (2) din Legea nominalizată, constatarea existenței sau inexistenței faptei de discriminare se inițiază de Consiliu din oficiu sau la cererea persoanelor interesate, inclusiv la cererea sindicatelor și a asociațiilor obștești care activează în domeniul promovării și protecției drepturilor omului.

Plîngerea cu privire la fapta de discriminare se prezintă Consiliului. Plîngerea trebuie să conțină o descriere a încălcării dreptului persoanei, momentul în care a avut loc această încălcare, faptele și eventualele dovezi care susțin plîngerea, numele și adresa persoanei care o depune. Plîngerea poate fi depusă la Consiliu în termen de un an de la data săvîrșirii faptei sau de la data la care se putea lua cunoștință de săvîrșirea ei.

În conformitate cu art. 12 alin. (1) lit. i) din aceeași Lege, Consiliul are atribuția de a examina plîngerile persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării.

În aceeași ordine de idei, completul de judecată reține că articolul 15 din aceeași Lege, reglementează procedura de examinarea a plîngerii de către Consiliu.

Astfel, plîngerea se examinează în termen de 30 de zile de la data depunerii, cu posibilitatea prelungirii termenului, care însă nu va depăși 90 de zile. La examinarea plîngerii, Consiliul are dreptul să solicite date și informații relevante de la persoanele despre care se presupune că au comis fapte discriminatorii. Sarcina de a proba că fapta în cauză nu constituie o discriminare revine persoanelor despre care se presupune că au comis fapta discriminatorie.

La cererea Consiliului, persoanele juridice și persoanele fizice au obligația: a) să pună la dispoziția sa copiile actelor solicitate necesare pentru soluționarea plîngerii; b) să ofere informații și explicații verbale și, după caz, scrise, în legătură cu faptele care formează obiectul plîngerii.

Toate datele, informațiile și documentele legate de acțiunile sau comportamentul discriminatoriu la care se referă plîngerea urmează să fie puse la dispoziția Consiliului în termen de 10 zile. Neprezentarea nejustificată a informațiilor solicitate de Consiliu se sancționează conform legislației în vigoare și este interpretată de Consiliu în defavoarea persoanei care nu prezintă datele solicitate.

În urma examinării plîngerii, Consiliul adoptă o decizie motivată cu majoritatea voturilor membrilor săi. Decizia Consiliului include și recomandări în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei și a prevenirii faptelor similare pe viitor.

Decizia se aduce la cunoștința persoanei care a comis fapta discriminatorie și a persoanei care a depus plîngerea în termen de 5 zile. Consiliul este informat în termen de 10 zile despre măsurile întreprinse.

În cazul în care nu este de acord cu măsurile întreprinse de persoana care a comis fapta discriminatorie, Consiliul are dreptul să se adreseze unui organ ierarhic superior pentru a se lua măsurile corespunzătoare și/sau să informeze opinia publică.

Deciziile Consiliului se publică pe pagina web a acestuia, respectând confidențialitatea datelor cu caracter personal.

În conformitate cu pct. 61 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21 decembrie 2012, decizia este actul prin care Consiliul soluționează plîngerea și constată existența sau lipsa faptei discriminatorii. Decizia trebuie să cuprindă: data și locul adoptării; denumirea organului care a adoptat-o; numele și prenumele membrilor participanți la ședință; mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței; numele, prenumele și alte date de identificare ale petiționarului, reclamatului sau, după caz, ale persoanei interesate, explicațiile și obiecțiile acestora; dovezile prezentate; numele, prenumele persoanelor care reprezintă petiționarul sau reclamatul, explicațiile și obiecțiile acestora; descrierea faptelor constatate; concluzia Consiliului cu privire la existența sau lipsa faptei discriminatorii și argumentele ce stau la baza acesteia; recomandările formulate în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei discriminării și a prevenirii faptelor similare pe viitor.

Totodată, conform pct. 9 din Regulamentul nominalizat supra, Consiliul își desfășoară activitatea în ședințe ordinare, convocate cel puțin o dată pe lună. În caz de necesitate, pot fi organizate ședințe extraordinare. Consiliul se convoacă în ședințe în modul stabilit la art.11 alin.(11) din Legea cu privire la asigurarea egalității.

Pct. 11 din Regulamentul enunțat, statuează că, ședințele Consiliului sînt deliberative dacă la ele participă 4 membri. În cazul absenței președintelui, ședința este prezidată de un membru desemnat de acesta sau, după caz, de un membru ales la ședință.

În acest context, completul de judecată atestă că, potrivit procesului-verbal nr. 59 al ședinței de audieri din 06 mai 2021, pe cauza nr. 32/21, rezultă că ședința de audieri a fost desfășurată de către 2 membri ai Consiliului, Svetlana Doltu, președinte de ședință și Andrei Brighidin, membru a Consiliului.

Totodată, din conținutul deciziei contestate urmează că decizia a fost adoptată la 17 mai 2021 cu votul a 5 membri ai Consiliului, inclusiv președintele Consiliului Ian

Feldman și membrii Consiliului Svetlana Doltu, Andrei Brighidin, Victorina Luca și Evghenii Alexandrovici Goloșceapov.

Reținând prevederile citate, instanța de recurs menționează că, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității fiind organ colegial, întrunindu-se în ședință deliberativă, adoptă decizie în conformitate cu prevederile pct. 64 din Regulamentul menționat, care expres statuează că decizia se adoptă cu votul a 3 membri ai Consiliului și este semnată de membrii care au participat la adoptarea acesteia. În caz de paritate a voturilor, se consideră că decizia nu a fost adoptată, iar examinarea cauzei se amână.

Prin urmare, completul de judecată apreciază ca fiind corect raționamentul instanței de apel precum că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității urmează să participe în componența deliberativă atât la ședința de audieri, cât și la adoptarea deciziei, și anume în aceeași componență.

De altfel, instanța de recurs observă ca fiind denaturată și neîntemeiată concluzia recurentului, susținută atât la judecarea cauzei în prima instanță cât și în ordine de apel, precum că urmează a se face o delimitare dintre cvorumul necesar pentru ședința de audieri și cvorumul necesar pentru ședința de deliberare, făcând referire la pct. 11 din Regulamentul enunțat.

Aici, completul de judecată remarcă faptul că într-adevăr nici Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea nr. 298 din 21.12.2012, nici Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, nu delimitează activitatea Consiliului în ședințe de audieri și ședințe de deliberare, fiind expres stipulat că examinarea chestiunilor în speță este de competența Consiliului și nu a membrilor raportori, în mod separat.

Or, legiuitorul nu a lăsat loc de interpretare la acest capitol întrucât etapa audierii, ca și etapa deliberării, reprezintă o etapă indisolubilă a procedurii administrative, circumstanțe de care Consiliul însă nu a ținut cont.

Drept consecință, instanța de recurs reține întemeiate concluziile instanței de apel privind temeinicia hotărârii instanței de fond precum că ignorarea prevederilor imperative cu privire la desfășurarea ședinței de audiere și deliberare, are drept consecință inevitabilă nevaliditatea procesului de adoptare a hotărârilor, și implicit conduce la desființarea actelor emise prin încălcarea legii.

Cu titlu subsecvent, instanța de recurs apreciază ca fiind fondat raționamentul instanței de apel precum că prin adoptarea deciziei pe cauza concretă de o componență a Consiliului, care nu a participat *in corpore* la ședința de audieri, se încalcă dreptul părților la un proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fiindu-le îngădit inclusiv dreptul participanților la procedură administrativă de a înainta recuzări membrilor Consiliului care vor adopta decizia în cauza concretă, necunoscând componența Consiliului.

În continuare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că ședința de audiere a avut loc la data de 06 mai 2021, respectiv, actul administrativ final, în procedura administrativă inițiată la plângerea Veronicăi Coroi, urma a fi adoptat nu mai târziu de data de 11 mai 2021.

Însă, la caz Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a adoptat decizia nr. 32/21 numai la data de 17 mai 2021, cu încălcarea termenului imperativ stabilit de pct. 63 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21 decembrie 2012.

De asemenea, instanța de recurs relevă că, la caz legiuitorul a stabilit un termen maxim de 5 zile de la data ședinței de examinare a plângerii până la data ședinței de deliberare, din considerentul că în acest termen autoritatea publică nu întreprinde careva operațiuni administrative întru acumularea probelor, or cauza deja a fost examinată și soluționată în ședința de audiere din data 06 mai 2021, fiind amânată doar deliberarea și pronunțarea deciziei.

La acest capitol, completul de judecată Curții Supreme de Justiție indică că importanța termenelor este justificată prin faptul că acestea stabilesc regimul temporal optim pentru realizarea activității administrative: pe de o parte, mobilizează autoritatea administrativă, iar pe de alta, contracarează urgența nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor participanților la procedura administrativă.

Prin urmare, termenii stabiliți în Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012 și în Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21 decembrie 2012, sunt o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor administrative de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, de asigurare a celerității actului administrativ și de fortificare a securității raporturilor juridice. Dintr-o perspectivă opusă, termenele anihilează tendințele de urgentare a procedurii administrative, astfel că acțiunile subiecților trebuie efectuate în mod calculat și logic, fapt care presupune trecerea unei perioade de timp.

Drept urmare, completul de judecată conchide că decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 32/21 din 17 mai 2021, a fost emisă cu încălcarea termenului de 5 zile stabilit de pct. 63 din Regulamentul nominalizat.

În contextul celor elucidate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind nefondate criticile formulate de către recurent în susținerea netemeinicii deciziei contestate, precum că instanța de apel a pronunțat decizia cu

aplicarea eronată a normelor de drept material.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele de drept material, a adoptat decizia întemeiat și legal cu respectarea normelor de procedură, iar cererea de recurs este neîntemeiată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Consiliu pentru egalitate.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Se menține decizia din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Publicația Periodică „Exclusiv Media” Săciatate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, persoană terță Veronica Coroi privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

Aliona Donos